

ORĘDOWNIK POWIATOWY

POWIATU CHOJNICKIEGO

Wychodzi jeden raz w tygodniu.

Abonament miesięczny na pocztę 1 zł.
W razie wypadków spowodowanych
siłą wyższą, przeszkód w zakładzie
itp. wydawnictwo nie odpowiada za
dostarczenie pisma a abonenci nie
mają prawa domagania się niedostar-
czonych numerów lub odszkodowania

Ogłoszenia przyjmuje Drukarnia
Oton Sabiniarz w Czersku.
Telefon nr. 60.

Ogłoszenia na stronie 2 łam. od
wiersza mm lub jego miejsce 20 gr.
Cena pojedynczego egzempl. 40 gr.

Nr. 35

CHOJNICE, dnia 5. września

Rok 1931

Treść:

- 223 Odezwa do ludności powiatu chojnickiego! W imię miłości bliźniego — każdy w miarę możliwości
- 224 Dzwody osobiste a przekroczenia granicy polsko — gdańskiej.
- 225 Odciski pieczęci i stwierdzanie tożsamości podpisu odbiorców przesyłek na oddawczych dokumentach pocztowych.
- 226 Polski Biały Krzyż — Kwesta.
- 227 Tow. Czytelni Ludowych, zbiórka publiczna.
- 228 Zamianowanie komisarycznego sołtysa gminy Kielpin.
- 229 W sprawie wyboru komisji drogowych.
- 230 Zamknięcie ksiąg kascwych za rok budżetowy 1930/31 i zestawianie sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu administracyjnego za rok 1930/31.
- 231 W sprawie masła ze szkodliwymi paszetykami.

223

ODEZWA

do ludności powiatu chojnickiego!
W imię miłości bliźniego — każdy w miarę
możliwości.

W związku z zbliżającym się okresem zimowym, aktualną staje się sprawa niesienia pomocy materialnej bezrobotnym nie pobierającym zasiłków w funduszu bezrobocia. Powiatowy Związek Komunalny oraz miejscowe związki wspierania ubogich, powołane w pierwszym rzędzie do opieki nad bezrobotnymi, z braku odpowiednich funduszy, nie są w stanie zaspokoić w dostatecznej mierze potrzeby tych nieszczęśliwych.

Wobec tego nie tylko z obowiązku ludzkości ale z obowiązku chrześcijańskiego i moralnego winna im przyjść z pomocą ofiarność społeczeństwa.

Celem podjęcia akcji pomocy dla bezrobotnych w tym kierunku zawiązał się dnia 1. sierpnia br. Komitet Powiatowy dla niesienia pomocy bezrobotnym powiatu chojnickiego, którego zadaniem

jest zebranie jak — najobfitszych datków wśród społeczeństwa powiatu chojnickiego i rozdzielenie ich w miarę potrzeby bezrobotnym.

Komitet Wykonawczy Komitetu Powiatowego dla niesienia pomocy bezrobotnym powiatu chojnickiego zwraca się do społeczeństwa powiatu chojnickiego z gorącą prośbą o pospieszenie z pomocą materialną dla bezrobotnych. Niechaj każdy w miarę możliwości przyczyni się do ulżenia doli tych nieszczęśliwych. Nieszczęśliwcy bezsilni, w walce z zagrażającą im klęską głodową, zrozpaczeni i bezradni czekają braterskiego ratunku naszego.

Duchowieństwo naszego powiatu na zebraniu dekanalnym w Lipienicy, postanowiło poprzeć akcję pomocy dla bezrobotnych, za co Komitet Wielebny Duchowieństwu wyraża gorące podziękowanie.

Aby umożliwić składanie nawet najdrobniejszych datków Komitet Wykonawczy wysłał w najkrótszym czasie, do Magistratów miasta Chojnic i Czerska oraz do wszystkich P.P. Wójtów powiatu chojnickiego formularze składkowe, którzy wysła je poszczególnym zarządom gminnym i Przełożonym obszarów dworskich powiatu chojnickiego z

poleceniem, by formularze te wysyłało przez chętną a zaufaną osobę kolejno do poszczególnych rodzin z prośbą o ofiarowanie chociaż najmniejszego datku pieniężnego czy też w żywności w naturze. Zbierający składki będzie zaopatrzony w uprawnienie do odbierania składek. Dla wykluczenia nadużyć każdy składający jakąkolwiek kwotę lub żywność w naturze (j. n. żyto, groch, mąkę, i tp.) winien sam wpisać (atramentem lub chemicznym ołówkiem) wysokość wzgl. ilość datku i własnoręcznie (o ile to możliwe) podpisać się na formularzu.

W każdej miejscowości utworzone zostaną komitety miejscowe, które przeprowadzać będą akcję w porozumieniu z Komitetem Powiatowym.

Nie wątpimy, że nasze wołanie nie przejdzie bez echa w społeczeństwie powiatu chojnickiego, a społeczeństwo powiatu, które okazywało i okazuje tyle ofiarności dla różnych celów społecznych, nie pozostanie niewrażliwe na los najbliższych braci.

Niech więc każdy obywatel, któremu przyszłość bezrobotnych nie może być obojętną, przyczyni się swoją ofiarą do tego, aby umożliwić tym nieszczęśliwym przetrwanie okresu zimowego i pamiętać o tem, że **„podwójnie daje kto prędko daje”**.

Apelujemy do wszystkich organizacji powiatu chojnickiego, aby one zechciały wpłynąć na społeczeństwo w myśl naszej prośby i przyłączyć się do tak potrzebnej dla tego celu współpracy. Również prosimy Wielebne Duchowieństwo powiatu chojnickiego o łaskawe poparcie tej akcji i przyczynienie się swym wpływem do jaknajowocniejszego jej skutku.

Chojnice, w sierpniu 1931 r.

Komitet Wykonawczy Komitetu Powiatowego niesienia pomocy bezrobotnym powiatu chojnickiego

(—) Dr. J. Zaleski
STAROSTA POWIATOWY
jako Przewodniczący

Członkowie:

- (—) Dr. Sobierajczyk, burmistrz miasta Chojnic
 - (—) Ks. Kanonik Makowski
 - (—) Ks. Licznierski, proboszcz Karsin
 - (—) Ks. Dziekan Sprengel, proboszcz Czersk
 - (—) Trybull, burmistrz miasta Czerska
 - (—) Głowczewski Jan, (—) Januszewski, wójt Brusy,
 - (—) Słomiński, wójt Gliśno, (—) Chrapkowski
- Starszy Sekretarz Wydziału Powiatowego.

224

Dowody osobiste a przekroczenia granicy polsko-gdańskiej.

W toku urzędowania zauważyłem, że ludność zamierzająca przekraczać granicę polsko-gdańską na podstawie nowych dowodów osobistych według wzoru ustalonego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29. XI. 1928 r., (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 898), (kolor niebieski) z powodu nieświadomości nie zawsze posiada we wspomnia-

nych dowodach stwierdzonej polskiej przynależności państwowej w myśl § 6 cytowanego rozporządzenia.

W następstwie powyższego, ze względu na umowę polsko-gdańską o ułatwieniach w małym ruchu granicznym polskie posterunki graniczne jak również gdańskie organa bezpieczeństwa publicznego nie wpuszczają na obszar W. M. Gdańska osób posiadających dowody osobiste wystawione przez urzędy gminne, a nie wykazujące zaświadczenia przewidzianego § 6 cytowanego rozporządzenia.

Powyższy stan rzeczy naraża ludność a zwłaszcza uboższą na niepotrzebne straty połączone z bezcelową podróżą do granicy polsko-gdańskiej i z powrotem i wywołuje wśród niej zrozumiałe niezadowolenie.

Ażeby powyższemu stanowi rzeczy zapobiec, zechcą Panowie Burmistrzowie, Sołtysi i Przel. Obsz. Dworsk. zwrócić uwagę ludności, w sposób w danej gminie praktykowany lub przy wydawaniu dowodów osobistych, na konieczność postaranie się u mnie o stwierdzenie obywatelstwa polskiego w dowodzie, o ile mają one służyć do przekroczenia granicy polsko-gdańskiej.

Jednocześnie proszę zwrócić uwagę, że w celu stwierdzenia obywatelstwa, należy przedłożyć dowody stwierdzające datę i miejsce urodzenia swego ewentl. rodziców, czas i miejsce zamieszkania w terminie od 1. I. 1908 r. do dziś, oraz o ile dana osoba zamieszkiwała od 10. I. 20 r. — 10. I. 22 r. na terenie innego powiatu, zaświadczenie z danego Starostwa, iż osoba ta nie optowała na rzecz Niemiec.

Chojnice, dnia 25 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

w/z. (—) M. Semrau
referendarz.

Nr. III. B—426/31

225

Odciski pieczęci i stwierdzanie tożsamości podpisu odbiorców przesyłek na oddawczych dokumentach pocztowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr. SS. 501/4.

Warszawa, dnia 16. lipca 1931 r.

Okólnik Nr. 131

Do

Panów Wojewodów wszystkich
z wyj. śląskiego i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.

Doszło do wiadomości Min. Spraw Wewnętrznych, że naczelnicy (wójtowie i sołtysi) gmin tudzież sołtysi gromad wiejskich stwierdzają na oddawczych dokumentach pocztowych zbyt pobieżnie tożsamość oraz podpisy odbiorców przesyłek pocztowych, nie starając się dokładnie ustalić autentyczność osób, co w rezultacie prowadzi do licznych nadużyć i strat zarządu pocztowego jak i zainteresowanych osób.

Winą tego stanu rzeczy jest niewatpliwie brak uświadomienia ze strony organów gminnych o skutkach umieszczania pieczęci urzędowej na dokumentach publicznych jakimi są dokumenty pocztowe.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż wymieniony obowiązek władz i urzędów samorządowych wynika jedynie pośrednio z art. 33 ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 584), który postanawia, że państwowe cywilne i wojskowe jakoteż samorządowe władze i urzędy mają obowiązek udzielenia pomocy w wykonaniu czynności urzędowych, pozostających w związku z utrzymaniem ruchu telegraficznego i telefonicznego.

W związku z powyższym wyjaśnieniem zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu):

1) pouczyć podległe mu władze i urzędy samorządowe, aby w dobrze zrozumiałym interesie swych członków gminy załatwiali jak najdokładniej omawiane wyżej czynności;

2) wydać polecenie, aby wszyscy naczelnicy gmin (wójtowie, sołtysi w woj. poznańskim i pomorskim) oraz sołtysi gromad wiejskich przedłożyli właściwym urzędowi i agencjom pocztowym odbitki swej pieczęci, oraz aby dawali tymże urzędowi wzory swych podpisów.

Posiadając powyższe dane urzędy i agencje pocztowe mogą badać w każdym wypadku wydawania przesyłek pocztowych, czy odcisk pieczęci tudzież podpis umieszczony na oddawczych dokumentach pocztowych jest zgodny z posiadanymi przez urząd (agencję) pocztowy wzorami.

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU

(—) Brzeziński
Naczelnik Wydziału

Podając powyższy okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wiadomości polecam wszystkim P. P. Wójtom, Sołtysom i Przełożonym obszarów dworskich przesłać bezzwłocznie właściwym urzędowi wzgl. agencjom pocztowym wzory swych podpisów oraz odbitki swych pieczęci urzędowych.

O wykonaniu powyższego należy mi zareferować w nieprzekraczalnym terminie do 14 dni.

Chojnice, dnia 31 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

jako

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

w. z. (—) M. Semrau.

L. dz. III 1323/31 W. P. referendarz

226

Polski Biały Krzyż — Kwesta.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło pozwolenia na urządzenie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego

i krakowskiego „Tygodnia Polskiego Białego Krzyża” oraz sprzedaży nalepek w dniach od 3. do 10. października 1931 r.

Zezwolenie niniejsze ważne jest pod warunkiem, że zarówno Zarząd Naczelny jak i osoby przez ten Zarząd wydelegowane dla celów kwestarskich będą ściśle przestrzegały obowiązujących przepisów.

Chojnice, dnia 25 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

w/z (—) M. Semrau

Nr. III. U. 54/31

referendarz.

227.

Tow. Czytelni Ludowych, zbiórka publiczna.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło zezwolenia Towarzystwu Czytelni Ludowych w Poznaniu — dla obszaru województw zachodnich z wyjątkiem cieszyńskiej części województwa śląskiego, na urządzenie w dniu 15 listopada br. zbiórki publicznej na cele oświaty pozaszkolnej pod nazwą „Dnia Oświaty Pozaszkolnej” Towarzystwa jak i osoby przez te Towarzystwa wydelegowane dla celów kwestarskich winny ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów.

Chojnice, dnia 25 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

w/z. (—) M. Semrau

Nr. III. U. 65/31

referendarz.

228

Zamianowanie komisarycznego sołtysa gminy Kiełpin.

Z mocy § 84 ustęp 4 ordynacji gminnej z dnia 3 lipca 1891 r. zamianowałem p. Kazimierza Korde z Kiełpina komisarycznym sołtysiem gminy Kiełpin w powiecie chojnickim, co niniejszem podaję do publicznej wiadomości.

Chojnice, dnia 24 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

w. z. (—) M. Semrau

L. dz. III—1475/31 W. P. referendarz.

229

W sprawie wyboru komisij drogowych

Wszystkim zalegającym PP. Sołtysom przypominam wykonanie zarządzenia mojego z dnia 9 maja 1931 r. L. dz. III 184/31 w sprawie wyboru komisij drogowych, ogłoszonego w Orędowniku Powiatowym Nr. 19 poz. 104.

Chojnice, dnia 25 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

jako

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

w. z. (—) M. Semrau

L. dz. III 1440/31 W. P. referendarz

230

Zamknięcie ksiąg kasowych za rok budżetowy 1930/31 i zestawienie sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu administracyjnego za rok 1930/31.

Wszystkim zalegającym P. P. Sołtysom przypominam natychmiastowe załatwienie zarządzenia mojego z dnia 1 lipca 1931 r. L. dz. III—1083/31 w sprawie nagłówkiem objętej, ogłoszonego w Oređowniku Powiatowym Nr. 26 poz. 155.

Chojnice, dnia 20 sierpnia 1931 r.

STAROSTA POWIATOWY

jako

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

w. z. (—) M. Semrau

L. dz. III—1319/31

referendarz

231

Odpis.

Toruń, dnia 24 lipca 1931 r.

Urząd Wojewódzki Pomorski

Wydział Zdrowia Publicznego

Nr. Z. — 4490/31

W sprawie masła ze szkodliwymi pasożytami.

Do

Panów Starostów Powiatowych
Panów Prezydentów Miast
Pana Komisarza Rządu m. Gdyni
(Panów Lekarzy Powiatowych)
Województwa Pomorskiego.

Przysyłając odpis notatki z czasopisma „Wieczór Warszawski” z dnia 3 lipca rb., proszę o wydanie zarządzenia podwładnym organom powołanym do wykonywania dozoru nad żywnością, w kierunku roztoczenia kontroli nad masłem będącym w obiegu handlowym, podejrzanym o pochodzenie bezpośrednio z Rosji, bądź importowanym stamtąd pośrednio przez Niemcy. Ponieważ masło przeznaczone na eksport jest naogół wysoko procentowe co do zawartości tłuszczu przeto niema potrzeby pobierania w danym wypadku prób masła zdradającego jawnie cechy masła wodnistego (oznaka widoczne krople wody, zwłaszcza przy naciśnięciu tłuszcza.) — Próby te możnaby okazyjnie pobierać, jako masło podejrzanego o zawartość nadmiaru wody, a przeto sfalszowanego.

Proszę o zarządzenie, by próby masła pochodzącego bądź podejrzanego o pochodzenie z Rosji i obecność w nim pasożytów, były kierowane do Państw. Zakładu Badania Żywności, Filja w Gdyni, ze wzmianką: „podejrzanego o zawartość pasożytów”.

Za Wojewodę:

(—) Dr. A. Krysiński

Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicz.

Wieczór Warszawski z d. 3. 7. 1931 r.

Odpis z odpisu.

Zatrute sowieckie „maselko”. Coprawda tanio ale bardzo niezdrowe. Załączki niebezpiecznych much azjatyckich.

Rynek angielski zalany jest obecnie sowieckimi produktami spożywczymi, które Anglicy chętnie kupują, dlatego że są tanie, nie zdając sobie sprawy, że przez popieranie produktów rosyjskich, podtrzymują rewolucję bolszewicką. Ryby, drób, masło, jaja rosyjskie można nabyć w Anglii o połowę taniej, aniżeli te same produkty pochodzenia niesowieckiego.

Obecnie dopiero dokonano sensacyjnego odkrycia. Instytut analizy produktów spożywczych w Londynie stwierdził, że w masle sowieckim znajdują się jakieś małe niewytłomaczone punkty. „Punkty” te poddano bliższej analizie i stwierdzono, że są to pasożyty rozmaitych zwierząt, grasujących w środkowej Rosji i Azji. Pasożyty te kłują owady z grupy hachaphsali, wysysające krew ludzką i zwierzęcą, uchodzą również za przenośniki zarazków. Mogą one przeprowadzać całe lata w stanie uspienia, nie tracąc przytem zdolności rozmnażania się ani przenoszenia chorób. W kołach fachowców zwie się je pospolicie azjatyckimi muchami. Przenoszą się one bez trudu ze zwierząt na ludzi. Spożyte przez ludzi w potrawach są szkodliwe dla organizmu i zagrażają zdrowiu szerokich warstw ludności.

Na skutek takich sensacyjnych wyników masła sowieckiego rząd angielski zabronił sprzedawania go. Eksporterzy angielscy, chcąc pozbyć się dużych zapasów bez straty znaleźli kupców w Niemczech, którzy zakupili 30 tys. kg. masła sowieckiego, które ma być rozsprzedawane w Niemczech. Istnieje obawa, że jeżeli rząd niemiecki natychmiast wyda zakaz sprzedaży tego masła mogą w Polsce znaleźć się kupcy, którzy dla interesu chętnie maselko sowieckie dla Polaków zakupią. Strzeżmy się sowieckich smakołyków.

Starosta Powiatowy Chojnicki

Nr. X—X. 10/31

Chojnice, dnia 14 sierpnia 1931 r.

Do

PP. Burmistrzów w Chojnicach,
Czersku i PP. Wójtów
w powiecie

Odpisy przesyłam do wiadomości celem należytego ogłoszenia i podania ludności do wiadomości.

STAROSTA POWIATOWY

wz. (—) M. Semrau
referendarz

Za redakcję i dział urzędowy odpowiedzialny: Naczelnny sekretarz Wydziału Powiatowego Józef Lipski.
Drukiem drukarni Otona Sabiniarza w Czersku.